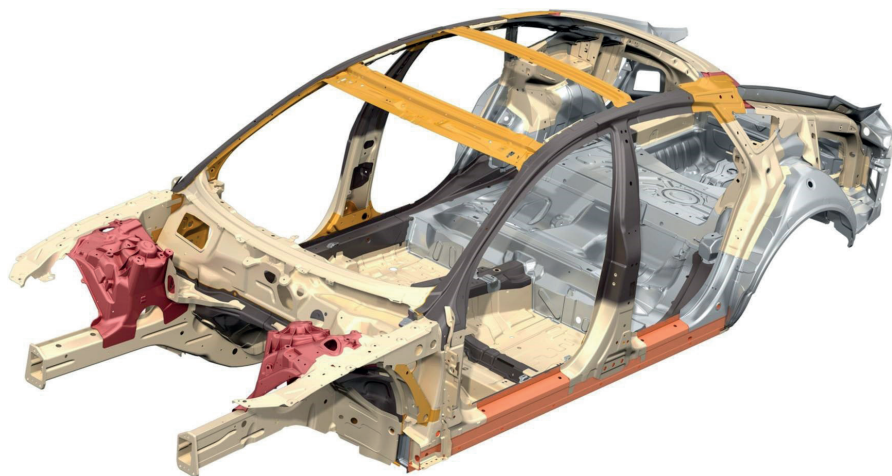

Reparasjon av omfattende skade

INFORMASJON 2018

HVA SIER FORSKRIFTENE? HVORDAN DOKUMENTERE

Informasjonen er utarbeidet i samarbeid med arbeidsgruppen «Sikre bilskade-reparasjoner»

Forskriftskravene

Verkstedforskriften (Forskrift om kjøretøyverksteder):

§ 12. Plikter som kjøretøyverksteddriften medfører

3.ledd: Når kjøretøy blir reparert etter omfattende skade i forbindelse med kollisjon, utforkjøring eller lignende, jf. bestemmelser i forskrift 4. oktober 1994 nr. 918 om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften), skal det dokumenteres at reparasjonen er utført i henhold til kjøretøyprodusentens anvisninger der disse foreligger, og etter faglig anerkjente reparasjonsmetoder før kjøretøyet tas i bruk. Dokumentasjonen skal oppbevares av virksomheten i minst 5 år etter reparasjon og gjøres tilgjengelig for Statens vegvesen ved tilsyn.

Kjøretøyforskriften:

§ 7-2 Reparasjon av kjøretøy

For kjøretøy som er reparert etter omfattende skade* i forbindelse med kollisjon, utforkjøring eller lignende, skal det dokumenteres at reparasjonen er utført i henhold til kjøretøyprodusentens anvisninger der disse foreligger, og etter faglig anerkjente reparasjonsmetoder.

*Med omfattende skade menes skade eller deformasjon på kjøretøyets struktur eller bærende elementer av et slikt omfang at kjøretøyet må målrettes.

Det er med utgangspunkt i disse forskriftskravene utarbeidet en egen retningslinje for reparasjon av kjøretøy med omfattende skader hvor det også er nærmere beskrevet hva som menes med «omfattende skade». Denne finner dere på vegvesen.no eller ved å klikke [her](#).

Verkstedet skal ha tilgang til reparasjonsmanualer fra bilprodusent for de bilene verkstedet reparerer. Alle reparasjonene av omfattende skader skal utføres i henhold til bilprodusentens beskrivelse og i henhold til faglig anerkjente reparasjonsmetoder. Reparasjonsmanualene skal alltid benyttes så lenge den aktuelle reparasjonsmetoden er beskrevet av bilprodusent.

Verkstedet skal ha kompetanse, verktøy og utstyr for å kunne utføre skade-reparasjoner fagmessig tilfredsstillende. Derfor må de i hvert enkelt tilfelle vurdere om det har slik kompetanse, verktøy og utstyr for å kunne påta seg reparasjonsoppdraget. Hvis verkstedet, etter en slik vurdering ser at det ikke innfrir kravene, må de avstå fra å reparere bilen.

Dokumentasjon:

Når verkstedforskriften § 12 krever at det dokumenteres at reparasjonen er utført i henhold til kjøretøyprodusentens anvisninger og etter faglig anerkjente metoder, så må det fremlegges følgende:

- Målebrev/oppmåling som dokumenterer riktige karosserimål
- Dokumentasjon for utført og godkjent hjulstillingskontroll/4-hjulsmåling
- Bilder som viser reparasjonsprosessen steg for steg
- Signert egenerklæring hvor verkstedet erklærer at reparasjonen er utført i henhold til fabrikkantens anvisning og at verkstedet har kompetanse, utstyr og verktøy for å kunne utføre reparasjonen

Dokumentasjonen skal oppbevares av verkstedet i minimum 5 år. Som egen-erklæring kan det benyttes skjema utarbeidet av «Sikre bilskadereparasjoner» og som også kreves av forsikringsselskapene, se www.sikrebilreparasjoner.no.

Egenerklæring for førerassistentsystemer og/eller sikkerhetssystemer

Dette er en standardisert egenerklæring som benyttes i tilknytning til reparasjon, utskifting og kalibrering som innbefatter førerassistentsystemer og/eller sikkerhetssystemer.

Virksomheten må legge inn sitt godkjenningsnummer som dokumenterer at den har godkjenning fra Statens vegvesen til å utføre den aktuelle typen arbeid.

Virksomheten må videre krysse av for at det er benyttet reparasjonsmanual(er) og oppgi referanser til disse. Dersom det ikke finnes reparasjonsmanual(er) tilknyttet de benyttede reparasjonsmetodene må det krysses av for dette.

Til slutt må reparatør, på vegne av virksomheten, notere dato for reparasjon og signere.

Signaturen dokumenterer at opplysningene som er lagt inn i de åpne feltene er riktige og at virksomheten har nødvendig kompetanse, verktøy og utstyr til å kunne utføre den aktuelle reparasjonen eller utskiftingen, samt kalibrering. Signaturen dokumenterer i tillegg at arbeidet er utført i henhold til kjøretøyprodusentens reparasjonsmanualer og i henhold til faglig anerkjente reparasjonsmetoder.

Dersom det krysses av for at det ikke finnes reparasjonsmanual(er) tilknyttet de benyttede reparasjonsmetodene eller utskiftningene, må dette på forespørsel kunne dokumenteres. Virksomheten signerer i så fall på at arbeidet er kvalitetsmessig riktig utført og i henhold til faglig anerkjente metoder.

Korrekt utfyllt og signert egenerklæring oppbevares i fem år.

Virksomhetens godkjenningsnummer

Eksempel på bildedokumentasjon som viser reparasjonsprosessen steg for steg 1/3

Bilder av bilen som viser selve skaden og gjerne også bilder av skaden etter de-montering.

Bilder av målretting og oppspenning i jigg/rettebenk.

Eksempel på bildedokumentasjon som viser reparasjonsprosessen steg for steg 2/3

Förlopp

- B-stolpen utvändigt har redan demonterast → Kapitel

Snittställen

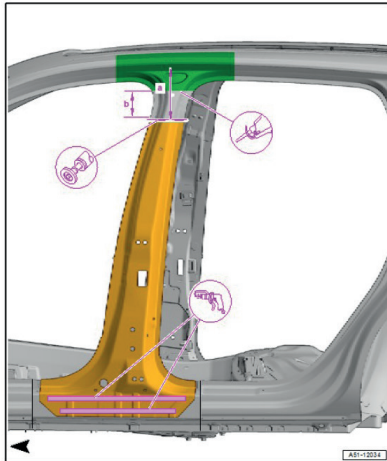
- Lägg snittet för B-stolpen enligt mått -a- och skär igenom med vinkelslipen.

Mått -a- = 130 mm

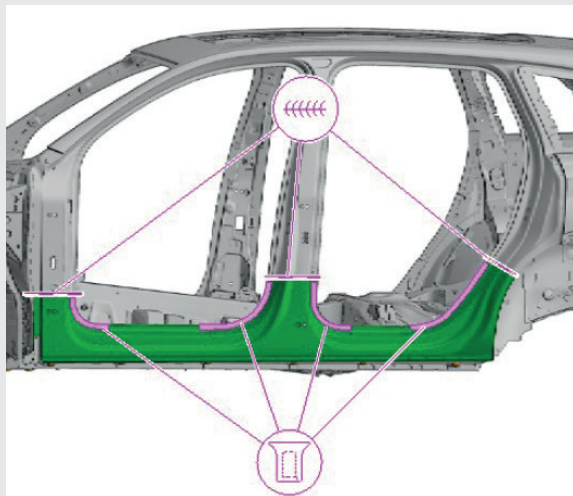
- Skär ut B-stolpens snitt utvändigt enligt mått -b- med karosserisågen (enligt bilden).

Mått -b- = 40 mm

- Lossa originalförbandet med svetspunktbormaskinen.

Fabrikantens anvisninger for B-stolpe.

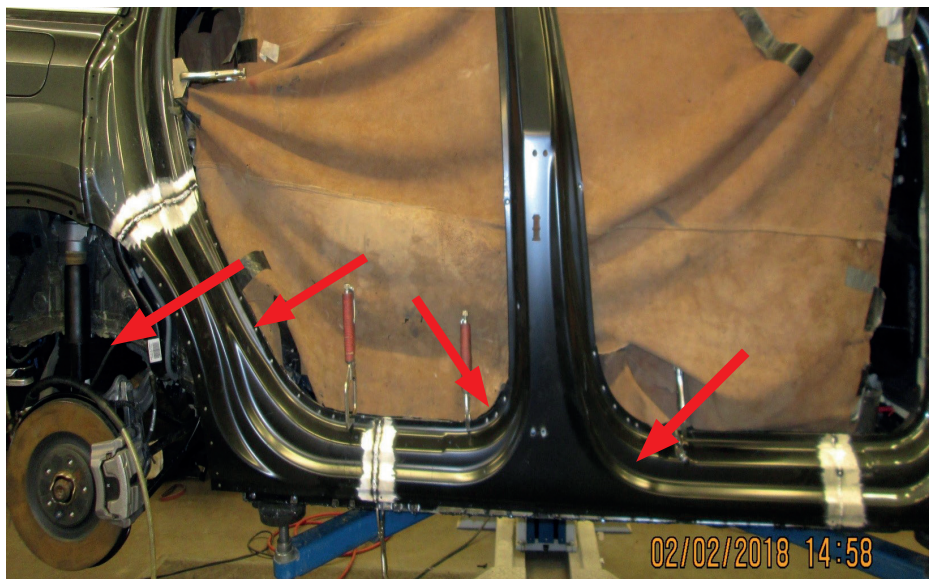

Fabrikantens anvisninger for terskelskifte: Sveis og nagling.

Eksempel på bildedokumentasjon som viser reparasjonsprosessen steg for steg 3/3

Bilder av reparasjonen, i dette tilfelle sveising av B-stolpe og terskel.

Bilder – gjerne nærbilder - av sammenføyninger mv, i dette tilfelle sveising og nagling.

Generelt

Den teknologiske utviklingen i bilindustrien har ført til at dagens biler er svært avanserte og komplekse, blant annet med bruk av høyfasthetsstål og komposittmateriale og med andre sammenføyningsmetoder enn tidligere, noe som igjen stiller store krav til dem som utfører bilskadereparasjoner. Dagens biler har også et høyt sikkerhetsnivå og derfor er det viktig at alle bilene er like sikre etter en reparasjon som de var før skaden inntraff; altså at bilens sikkerhetsnivå opprettholdes også etter reparasjon av store og strukturelle skader. I praksis betyr dette at en reparert bil skal ha samme kollisjonssikkerhet og oppfylle de samme kravene til dette som den hadde før skaden.

Ett av de viktigste tiltakene er å sikre at verkstedene som skal reparere bilene er kvalifiserte, både til å reparere det aktuelle bilmerket og til å reparere den aktuelle skaden. Dagens biler er på ingen måte like, og derfor er det viktig at den enkelte bil tas hånd om av verksteder med den rette kompetansen. Derfor stilles det i dag krav til verkstedene som utfører bilskadereparasjoner om at de har tilgang til og følger bilprodusentenes reparasjonsmanualer, at de oppfyller myndighetenes og bilprodusentenes krav til kompetanse, verktøy og utstyr, samt at de dokumenterer reparasjoner av omfattende skader.

Bilprodusentenes reparasjonsmanualer

Verkstedet skal til enhver tid ha tilgang til reparasjonsmanualer fra bilprodusent for de merker og modeller verkstedet reparerer. Alle skadereparasjoner skal utføres i henhold til bilprodusentens beskrivelse og i henhold til faglig anerkjente reparasjonsmetoder. Reparasjonsmanualene skal alltid benyttes så lenge den aktuelle reparasjonsmetoden er beskrevet av bilprodusent.

Verksteder som ikke har bilprodusentenes reparasjonsmanualer kan anskaffe disse ved å gå inn på Finans Norge Forsikringsdrift Bilskadekontoret sin [internettside](#). Der finnes oversikt over kontaktinformasjon til de fleste bilprodusenter.

Egenerklæring og dokumentasjon

Både Statens vegvesen og forsikringsselskapene har stilt krav om bruk av egen-erklæring ved reparasjon av omfattende skade. Forsikringsselskapene kan kreve egenerklæring og dokumentasjon fremlagt før oppgjør for skadereparasjon.

Reaksjoner når kravene ikke blir fulgt

Verkstedsforskriften § 17 gir hjemmel for å gi pålegg, advarsel eller tilbakekalle verkstedsgodkjenningen i tilfeller der verkstedene ikke følger opp forskriftenes og retningslinjenes beskrivelser på dette området. Alvorlige brudd kan også føre til anmeldelse. Dette gjelder både for biler som er feil reparert og for manglende/mangelfull dokumentasjon.

For biler som er feil reparert vil det også bli krevd «ny» reparasjon når de ikke er reparert i henhold til fabrikantens anvisninger. Dette for å sikre at bilene opprettholder samme styrkekrav og sikkerhetsnivå som fabrikanten har bygd de for.